

Palīdzības sniegšana zobārstniecībā – akūtie stāvokļi un neatliekamās palīdzības garantēšana

Neatliekamā medicīniskā palīdzība — akūtās palīdzības daļa - palīdzība, ko cietušajiem (saslimušajiem) dzīvībai vai veselībai bīstamā kritiskā stāvoklī sniedz šādiem gadījumiem īpaši sagatavotas (apmācītas, ekipētas) personas ar atbilstošu kvalifikāciju medicīnā, kurām saskaņā ar šo kvalifikāciju ir juridiska atbildība par savu darbību vai bezdarbību un tās sekām (Ārstniecības likums)

Neatliekamā palīdzība- sniedzama neatliekamos gadījumos, kad tālāka saslimšanas attīstība var draudēt ar dzīvībai bīstamām sekām:

- sejas skeleta traumas;
- asiņošana pēc traumas vai ķirurģiskas manipulācijas t.sk. zoba ekstrakcijas,
- mīksto audu iekaisumi- virspusējie un dziļie abscesi, strutojošas brūces,
- ar infekciju vai alerģisku reakciju saistītas tūskas, kas komplicējas ar rīšanas vai elpošanas traucējumiem.

Palīdzība sniedzama nekavējoties!! Nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo palīdzību. Pamats – Ārstniecības likums

Akūtā palīdzība – sniedzama pārējos akūto stāvokļu gadījumos, kad tālākā slimības gaita tiešus draudus dzīvībai nerada:

Akūti gadījumi: zobu traumas, zobu sāpes, arī pulpītu, periodontītu un perikoronītu gadījumā, kas iespaidojamas ar sāpju remdējošiem medikamentiem;

Palīdzība sniedzama darba dienas garumā vai 24 stundu laikā. Pamats- LZA ētikas kodekss

Vidēji akūti gadījumi: salūzusi otodontiskā aparatūra, zobu protēze.

Viegli akūti gadījumi- estētiski nozīmīgi: nokritis kronītis, izkritusi plomba u.t.t.

Palīdzība sniedzama plānveidā pēc pieraksta.

AKŪTĀ ZOBĀRSTNIECISKĀ PALĪDZĪBA

VSIA "Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca" Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrā pieejama:

Pirmdien	no plkst. 20:00 līdz 24:00
Ceturtdien	no plkst. 20:00 līdz 24:00
Sestdien	no plkst. 15:00 līdz 24:00
Katru otro svētdienu	no plkst. 09:00 līdz 18:00

Neatliekamā palīdzība VSIA "Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca" Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrā tiek sniegta **katru dienu 00 – 24**

Adrese: Dzirciema iela 20, Rīga, LV – 1007, Latvija

Reģistratūras tālruni: **67452015, 26515262**

E-pasts: vzc@latnet.lv

Mājas lapa: www.vzc.lv

NEATLIEKAMĀ MEDICĪNISKĀ PALĪDZĪBA

Veselībai un dzīvībai kritiskās situācijās izsaučiet neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot **113**

3.LĪMENA STEIDZAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS PUNKTS

Bauskas slimnīca - Dārza iela 7/1, 7/2, Bauska, Bauskas novads, LV-3901, tālr. **63923153, 63923433**

3.līmeņa steidzamās medicīniskās palīdzības punktos medicīnisko palīdzību atbilstoši kompetencei sniedz **trīs ārsti** (ķirurgs/traumatologs, anesteziologs un internists vai anesteziologs–reanimatologs) un **divas māsas vai ārstu palīgi** - darbdienās, brīvdienās un svētku dienās: 8.00–24.00. No plkst.24.00 līdz 8.00 medicīnisko palīdzību sniedz **divi ārsti un viena māsa vai ārsta palīgs**.

NODERĪGI KONTAKTI

Nacionālā veselības dienesta bezmaksas informatīvais tālrunis **80001234**

Ģimenes ārstu konsultatīvais tālrunis **66016001**

Neskaidrību un jautājumu gadījumā darba laikā var vērsties pie SIA Zemgales mutes veselības centrs valdes locekles Mirdzas Lazdas.

PACIENTU TIESĪBAS

Tiesības uz informāciju

Pacientam ir **tiesības saņemt no ārstējošā ārsta informāciju par savu veselības stāvokli**, tajā skaitā par slimības diagnozi, ārstēšanas, izmeklēšanas un rehabilitācijas plānu, prognozi un sekām, arī slimības radītajiem funkcionēšanas ierobežojumiem, profilakses iespējām, kā arī tiesības pēc ārstniecības ietvaros veiktas izmeklēšanas un ķirurģiskās vai cita veida invazīvās iejaukšanās saņemt informāciju par ārstniecības rezultātiem, par iepriekš neparedzētu iznākumu un tā iemesliem. (PTL* 4.p.3.d.)

Informācija sniedzama pacientam saprotamā formā, izskaidrojot medicīniskos terminus un ņemot vērā pacienta vecumu, briedumu, pieredzi. (PTL* 4.p.5.d.)

Tiesības uz ārstniecību

Pacientam ir **tiesības uz laipnu attieksmi**, kvalitatīvu un kvalificētu ārstniecību neatkarīgi no viņa slimības rakstura un smaguma. (PTL* 5.p.2.d.)

Pacientam ir tiesības uz savlaicīgu ārstniecību. Ārstniecības iestāde, kurā pacients vērsies, sniedz informāciju par ārstniecības saņemšanas iespējām un termiņiem, kā arī par citām ārstniecības iestādēm, kur var saņemt atbilstošu ārstniecību. (PTL* 5.p.4.d.)

Piekrišana ārstniecībai vai atteikšanās no tās

Ārstniecība ir pieļaujama, ja pacients devis tai informēto piekrišanu. Pacientam ir tiesības pirms informētās piekrišanas došanas **uzdot jautājumus un saņemt atbildes**. (PTL* 6.p.1.d.)

Pacientam ir tiesības atteikties no ārstniecības pirms tās uzsākšanas, no ārstniecībā izmantojamās metodes, neatsakoties no ārstniecības kopumā, vai atteikties no ārstniecības tās laikā. (PTL* 6.p.4.d.)

Tiesības iepazīties ar medicīniskajiem dokumentiem

Pacientam ir **tiesības iepazīties ar saviem medicīniskajiem dokumentiem**. Viņam ir tiesības pieprasīt un saņemt izrakstus, norakstus un kopijas atbilstoši ārstniecības iestādē apstiprinātajam cenrādim, izņemot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteikto. Izrakstus, norakstus un kopijas pacients saņem

triju darbdienu laikā no attiecīgā pieprasījuma iesniegšanas dienas. (PTL* 9.p.1.d.)

Nepilngadīga pacienta tiesības

Nepilngadīga pacienta (līdz 14 gadu vecumam) ārstniecība pieļaujama, ja viņa likumiskais pārstāvis par to **ir informēts un devis savu piekrišanu**. Nepilngadīgam pacientam ir tiesības tikt uzklausītam un atbilstoši savam vecumam un briedumam piedalīties ar ārstniecību saistītā lēmuma pieņemšanā. (PTL* 13.p.1.d.)

Tiesību un likumisko interešu aizstāvēšana

Ja tiesību vai interešu aizstāvēšana notiek administratīvā procesa ietvaros, attiecīgos **administratīvos aktus** un **faktisko rīcību**, ja šajā likumā nav noteikts citādi, var **apstrīdēt Veselības inspekcijā**. Veselības inspekcijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā. (PTL* 18.p.2.d.)

Šajā likumā noteikto tiesību vai no tām izrietošo ar ārstniecību saistīto interešu aizstāvēšanai persona normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **ne vēlāk kā divu gadu laikā no tiesību vai interešu aizskāruma dienas ir tiesīga iesniegt sūdzību** Veselības inspekcijā normatīvajos aktos noteikto un nepieciešamo darbību veikšanai. Atbilde uz sūdzību sniedzama Iesniegumu likumā noteiktajā termiņā vai — gadījumā, ja tiek uzsākts administratīvais process, — vienlaikus ar lēmuma pieņemšanu šajā procesā. Personu, kas iesniegusi sūdzību, informē par administratīvā procesa uzsākšanu. (PTL* 18.p.3.d.)

* *Pacientu tiesību likums, Stājas spēkā: 01.03.2010.*

PACIENTU PIENĀKUMI

Pacientam ir **pienākums rūpēties par savu veselību**. (PTL* 15.p.1.d.)

Ja pacienta veselības stāvoklis to pieļauj, viņam ir pienākums **aktīvi iesaistīties ārstniecībā** un savu iespēju un zināšanu robežās sniegt ārstējošam ārstam informāciju:

- 1) kas nepieciešama ārstniecības nodrošināšanai;
- 2) par savām slimībām, kas var apdraudēt citu personu dzīvību vai veselību;
- 3) par iepriekš dotajām piekrišanām un atteikumiem attiecībā uz ārstniecību;
- 4) par ārstniecības laikā notikušajām veselības stāvokļa izmaiņām.
(PTL* 15.p.2.d.)

Pacientam ir **saistoši ārstniecības iestādes iekšējās kārtības noteikumi** un ārstniecības personas norādījumi. (PTL* 15.p.3.d.)

Īstenojot savas tiesības, pacientam un personai, kas pārstāv pacientu, ir pienākums **cienīt citu pacientu tiesības**. (PTL* 15.p.6.d.)

* *Pacientu tiesību likums, Stājas spēkā: 01.03.2010.*

Lūgums uzrādīt personu apliecinošu dokumentu un veselības apdrošināšanas polisi, ja tāda ir, reģistratūrā pirms pakalpojumu saņemšanas, lai varētu kvalitatīvi aizpildīt medicīnisko dokumentāciju!

Tiesības uz bezmaksas pakalpojumiem vai maksas atvieglojumiem zobārstniecībā un zobu protezēšanā saskaņā ar MK noteikumu nr.1046 14.1 pantu

Zobārstniecības pakalpojumi bērniem līdz 18 gadu vecumam no valsts budžeta līdzekļiem pilnā apmērā tiek apmaksāti saskaņā ar MK noteikumu nr. 1046 18.pielikumu „Veselības aprūpes pakalpojumu tarifi par profilakses, diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas pakalpojumiem”.

No valsts budžeta līdzekļiem tiek apmaksāta **pirmreizēja ortodontiska konsultācija** bērniem līdz 18 gadu vecumam un personām vecumā līdz 22 gadiem iedzimtu sejas-žokļu šķeltņu gadījumos.

Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likuma 14. pantā noteiktajām personām* izdevumi par zobārstniecības palīdzību no valsts budžeta līdzekļiem tiek apmaksāti 50% apmērā, bet izdevumi par zobu protezēšanu ar izņemamām plastmasas protēzēm - pilnā apmērā. Pirms pakalpojumu saņemšanas jāuzrāda statusu apliecinošs dokuments.

* Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likuma 14.pants. Tiesības uz bezmaksas pakalpojumiem vai maksas atvieglojumiem zobārstniecībā un zobu protezēšanā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir: 1) Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībniekam; 2) personai, kuru Latvijas PSR darba devējs nosūtīja darbā uz Černobiļas AES avārijas rezultātā piesārņoto teritoriju ārpus Černobiļas AES atsvešināšanas zonas, ja ir noteikta šīs personas invaliditātes cēloņsakarība ar minēto darbu veikšanu.